

en andel af virksomheden overdrages til staten, såfremt staten under nærmere angivne betingelser fremsætter krav herom, og at en hertil svarende andel af ejendomsretten til anlæg, der måtte være opført til brug ved virksomheden, skal overdrages til staten til en forud fastsat pris, typisk anskaffelsesværdien, eventuelt med tillæg af rente. Vederlaget for anlæggene vil kunne udredes ved, at statens andel af produktionen helt eller delvis tilgår rettighedshaveren, indtil dennes tilgodehavende hos staten er fyldestgjort.

Der ydes ved statsdeltagelse under sådanne vilkår som nævnt i eksemplet ikke vederlag for de økonomiske værdier i øvrigt, som bevillingen repræsenterer, og der konstateres således ikke herved en avance, der kan udløse beskatning for rettighedshaveren. Overtages anlæggene som nævnt i eksemplet til anskaffelsesværdien, konstateres der heller ikke herved en skattepligtig avance. Der kan derimod være tale om genvundne afskrivninger, der i givet fald må indtægtsføres efter reglerne i § 4, stk. 1, nr. 4.

Rettighedshaverens indkomst ved videresalg af de kulbrinter, som modtages som vederlag for statens andel af anlæggene, er ikke omfattet af § 4.

Til §§ 5-6

Efter de gældende regler opgøres indtægter ved salg af olie eller gas ved den skattemæssige indkomstopgørelse normalt på grundlag af de fakturerede priser.

I tilfælde af interessefællesskab mellem køber og sælger kan det være nødvendigt for ligningsmyndighederne at undersøge, om den fakturerede pris svarer til markedsprisen for at sikre, at der ikke sker en flytning af beskatningsgrundlaget fra køber til sælger eller omvendt. Dette vil særligt have interesse, hvis køber eller sælger er et selskab, der er skattepligtig i udlandet.

Selskabsskattelovens § 12 indeholder en særlig bestemmelse om den skattemæssige behandling af et dansk datterselskab eller filial af et udenlandsk moderselskab. Reglen går ud på, at såfremt datterselskabet i sine handelsmæssige eller økonomiske forbindelser med moderselskabet er undergivet andre vilkår end dem, der ville være gældende, såfremt datterselskabet var uafhængigt, skal der til selskabets skattepligtige indkomst henføres den fortjeneste, som selskabet må antages at ville have opnået, hvis selskabet havde været et uafhængigt foretagende, der under frie vilkår har afsluttet forretninger med vedkommende udenlandske virksomhed (det såkaldte arms length princip). Lignen-

de bestemmelser findes i en række europæiske lande.

De praktiske erfaringer her i landet med anvendelsen af denne bestemmelse, har vist, at skattemyndighederne har haft vanskeligheder med at komme igennem med ændringer af de fakturerede priser. Særligt i en branche som oliebranchen med en på én gang differentieret og integreret opbygning vil det være vanskeligt og tidskrævende for ligningsmyndighederne at foretage de undersøgelser, der efter selskabsskattelovens § 12 kræves for at vurdere, dels om selskaberne er indbyrdes afhængige, dels om prisfastsættelsen er i overensstemmelse med markedsprisen.

De problemer, der er forbundet med prisfastsættelsen på olieområdet, har i Norge ført til, at der bl.a. til brug ved ligningen er indført et særligt prisfastsættelsessystem (normprissystemet). I Norge har man ridset baggrunden for normprissystemet op således:

På grund af den omfattende integration og concentration i olieindustrien vil det i praksis være en uoverkommelig opgave for ligningsmyndighederne at skaffe de nødvendige oplysninger for at kunne vurdere, om der foreligger et interessefællesskab, som eventuelt kan påvirke priserne i de forskellige tilfælde. Vanskelighederne må anses for at være særligt store, når det drejer sig om råolie, idet langt den største del af den internationale råoliehandel foregår mellem integrerede multinationale selskaber. Store dele af råolieomsætningen er på denne måde ikke genstand for en ordinær prisdannelse på markedet. Ligeledes forekommer det i en ikke ubetydelige udstrækning, at transaktionerne mellem ikke-associerede selskaber foregår under særlige betingelser, f.eks. ved bytteaftaler. Det vil være begrænset, hvilken vejledning der kan opnås fra den fri omsætning af råolie, idet denne omsætning kan være præget af tilfældige mangels- eller overskudssituationer med store prisvariationer til følge.

På baggrund af det anførte foreslås det som et led i de særlige regler om beskatning af kulbrintevirksomhed, at der også her i landet indføres mulighed for at anvende et normprissystem i lighed med det norske system.

Det foreslås derfor, at ministeren for skatter og afgifter efter forhandling med energiministeren kan bestemme, at der til brug ved ligningen fastsættes normpriser for kulbrinter, der er indvundet på et område, der er omfattet af lovforslaget. Normprisen skal svare til markedsprisen ved omsætning mellem uafhængige parter under frie vilkår. For at undgå problemer med, i hvilket omfang